

طرح درس روزانه کتاب عربی پایه دهم دوره دوم متوسطه رشته علوم انسانی

مشخصات کلی	نام درس: عربی زبان قرآن (۱) موضوع: الفعل الثلاثی المجرّد و المزیّد (۱) شماره درس / درس سوم / صفحات ۲۴-۳۵	مجری: آفا علی پور تاریخ اجرا: ۱۳۹۵/۰۸/۲۶ مدت اجرا: ۷۵ دقیقه	محل اجرا: شهرستان : هوراند تعداد فراگیران: ۹
------------	--	---	--

ویژگی فراگیران	وضعیت اجتماعی: عادی وضعیت گروه‌بندی: ۳ گروه ۳ نفره	سن: ۱۶ سال جنس: مذکر	وضعیت اقتصادی: متوسط
----------------	---	-------------------------	----------------------

اهداف کلی	هدف درسی: ۱. آشنایی با کلمات جدید ۲. آشنایی با فعل ثلاثی مجرد و مزید بدون ساخت ۳. آشنایی با معانی باب های درس
	هدف دینی و اجتماعی: ۱. رزق و روزی دست خداست. ۲. از ما حرکت، از خدا برکت ۳. آب مایه‌ی حیات است، در حفظ منابع حیاتی کوشا باشیم. ۴. هر اتفاقی که می افتد حکمتی دارد، پس صبور و شکرگذار باشیم.
اهداف جزئی	فراگیران در پایان درس باید بتوانند: ۱. واژه‌های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه کنند. ۲. متن درس را درست بخوانند و بفهمند و ترجمه کنند. ۳. فعل های مجرد و مزید را بشناسند و درست ترجمه کنند.

طرح درس روزانه کتاب عربی پایه دهم دوره دوم متوسطه رشته علوم انسانی

اهداف رفتاری	حیطه شناختی	سطح حیطه
	از دانش آموز انتظار می رود پس از مطالعه و انجام فعالیت های آموزشی این جلسه بتواند به اهداف زیر دست یابد.	
	۱. واژه های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه می کند.	دانش
	۲. متن درس را درست می خواند و می فهمد و ترجمه می کند.	درک و فهم

تجزیه و تحلیل	۳. فعل های ثلاثی مجرد را از مزید جدا می کند و درست ترجمه می کند.
کاربرد	۴. در جملات مختلف (جملاتی که توسط معلم داده می شود) فعل مجرد و مزید مناسب بکار می برد.
ترکیب	۵. با توجه به تصویر، جمله ای به عربی می گوید یا داستانی می نویسد.
ارزشیابی و قضاوت	۶. جمله صحیح را از غیر صحیح تشخیص دهد و اشتباه آنرا تصحیح کند.

سطح حیطة	حیطه روانی - حرکتی (مهارت ها)
از دانش آموز انتظار می رود پس از پایان این درس مهارت های زیر را کسب نماید.	
تقلید	۱. لغات جدید را تکرار و تمرین می کند و احيانا اشتباهی در تلفظ و معنی لغت داشته باشد رفع می کند.
اجرای مستقل	۲. به تنهایی جمله ای را ترجمه می کند.
اجرای مستقل	۳. به تنهایی آزمون را پاسخ می دهد.
دقت	۴. با دقت در معنی جمله، لازم و متعدی بودن فعل را تشخیص می دهد.
دقت	۵. با دقت در حرکات فعل و نشانه های فعل، ماضی و مضارع و امر را تشخیص داده، عبارت داده شده را ترجمه می کند.
هماهنگی حرکات	۶. هنگام پاسخ دادن به آزمون (پای کامپیوتر) با هماهنگی چشم و دست به سوالات پاسخ می دهد.
عادی شدن	۷. فعل مجرد و مزید مناسب را برای جای خالی جمله انتخاب می کند.
عادی شدن	۸. با توجه به تصویر (با استفاده از افعال مجرد و مزید) جمله ای می گوید یا داستانی می نویسد.

سطح حیطة	حیطه رفتاری (نگرش ها)
از دانش آموز انتظار می رود پس از مطالعه این درس نگرش های زیر را بدست آورد.	
دریافت	۱. با دقت به تلفظ کلمات و معانی آنها گوش می دهد.
دریافت	۲. بحث لازم و متعدی را دنبال می کند.
دریافت	۳. درباره فعل های ثلاثی مزید سوال می کند.

واکنش	۴. به سوالات مطرح شده ، پاسخ می دهد.
ارزشگذاری	۵. در انجام کارها و فعالیت ها پیشقدم می شود.
ارزشگذاری	۶. در فعالیت های گروهی مشارکت می کند.
ارزشگذاری	۷. افراد گروه را تحسین می کند .
سازمانبندی	۸. در موقعیت جدید، افعال مجرد و مزید مناسب را بکار می برد.
تبلور	۹. نکات مهم درس را در کتاب تمییز داده، هایلایت می کند.

الگوی تدریس		توضیحی - اکتشافی
رسانه آموزشی		تخته هوشمند - تخته وایت برد - قلم هوشمند - ماژیک های رنگی - نرم افزار - کارت های آموزشی (فلش کارت) - کتاب درسی - مداد
چیدمان کلاس		سه گروه سه نفره
زمان	درس در سه جلسه تدریس می شود:	
۷۵ دقیقه	جلسه نخست: تکرار و تمرین لغات درس با استفاده از کتاب گویا؛ متن درس توسط معلم به سه بخش تقسیم و هر بخشی را یک گروه می خواند و با نظارت و راهنمایی معلم ترجمه می کند. فیلم "مطر السمک" پخش می شود و با انتخاب معلم، فیلم در سه قسمت نگه داشته می شود و از یک گروه به انتخاب معلم خواسته می شود که یک جمله به عربی در مورد فیلم بگویند. صفحه ۲۶ کتاب را باز کنند و ضمن اینکه ترجمه می کنند، به سوالات آن پاسخ دهند .	
۷۵ دقیقه	جلسه دوم: تدریس به روش اکتشافی ، با استفاده از نرم افزار و تخته و کارت های آموزشی خواندن بخش اعلموا و فن الترجمة و پاسخ به سوالات آن که در این طرح درس به آن پرداخته شده است.	
۷۵ دقیقه	جلسه سوم: آزمونک ، حل تمرینات؛ دیدن تکالیف و گرفتن گزارشی از کارهای گروهی و فعالیت های دانش آموزان .	
تدریس و ارائه درس		

فعالیت‌ها ی قبل از تدریس	فعالیت معلم	روش تدریس	فعالیت فراگیران	زمان
فعالیت‌ها ی ورودی قبل از کلاس	سلام و احوالپرسی _ با صدای صمیمی و دلچسب و رسا_ حضور و غیاب	به عربی توسط همیار معلم	پاسخ به سلام و احوالپرسی _ حالت ایستاده به زبان عربی _ نگاه به معلم و برقراری ارتباط چشمی	۳
برقراری ارتباط با فراگیران	۱. دقت در اوضاع روحی و روانی دانش آموزان ۲. دقت در محیط کلاس (نور و ...)	ارتباط چشمی	پاسخ به فرموده ی معلم پرده را کنار بزنند یا پرده را بکشند.	۲
بررسی تکلیف گذشته	گرفتن تکالیف دانش آموزان از همیار معلم دیدن تکالیف و رفع اشکالات و ذکر نکات تایید و تحسین نکات صحیح	روش توضیحی	-انجام تکلیف (بیرون آوردن فعل های متن درس سوم و نوشتن معنای آن در کنارش) و تحویل آن به همیار -با دقت به گفته های معلم گوش می دهند و بدنبال رفع اشکال خود هستند.	۵
ارزشیابی تشخیصی	کارت ها را بین دانش آموزان تقسیم کرده و از آن ها می خواهیم کلماتی که با «تعارف و استغفار و تصدق» در ارتباطن و وجه اشتراک دارند، سه گروه به اسم های «تفاعل و استفعال و تفعل» تشکیل دهند.	استفاده از کارت	توجه به فعلی که در کارتش نوشته شده و تشخیص حروف اصلی فعل و با رضایت و خوشحالی تشکیل گروه می دهد.	۵
آماده سازی و ایجاد انگیزه- ارزشیابی ورودی	بیرون آوردن «بطری حاوی آب، نوعی شربت مثل شربت به لیمو، گلاب» و قرار دادن آن روی میز طرح سوال: این موارد چه نکات مشترکی دارند؟ برای چه به آن چیزی افزوده اند؟	پرسش و پاسخ	توجه می کند و برای شرکت در پاسخ علاقه نشان می دهد و در فعالیت خواسته شده سهیم می شود و پاسخ می دهد. ماده اصلی و مشترک: آب خاصیت هر یک عوض شده و کاربرد مخصوص به خود دارد.	۵

فعالیت‌های ضمنی تدریس	فعالیت معلم	روش تدریس	فعالیت فراگیران	زمان
<p>الف) افراد گروه، فعل‌هایی که در دست دارید نیز همین‌گونه هستند، به آنها نگاه کنید و وجه اشتراک هریک از کلمات را بیان کنید.</p> <p>ب) به حروفی که مشترک هستند در این کلمات چه می‌گفتیم؟</p> <p>ج) فعلی که فقط سه حرف اصلی تشکیل شده و فعل‌هایی که بیش از سه حرف هستند را تشخیص داده و جدا کنید و آن فعل را بالا بگیرید.</p> <p>۱ «معلم راهنمایی می‌کند که تعارف اسم است»</p> <p>د) سپس پای تخته می‌نویسد ثلاثی مجرد - ثلاثی مزید</p> <p>حال شما بگویید فعل‌هایی که جدا کرده‌اید چه می‌گوییم؟</p> <p>ه) صیغه‌ی فعل‌ها را مشخص کنید.</p> <p>و) از کجا فهمیدید که این فعل‌ها مجرد هستند و مزید نیستند؟</p> <p>ز) به صرف فعل (موجود در نرم افزار یا موجود در روزنامه دیواری را نگاه کنید ، همه این فعل‌ها در صیغه‌های مختلف حرف و حروفی زیاد دارند ... از کجا بفهمیم که کدام فعل مجرد هست و کدام فعل مزید؟</p>	<p>اکتشافی</p> <p>*معلم اینجا فقط گوش داده و اجازه‌ی بحث و تبادل نظر می‌دهد.</p> <p>دانش آموزان دقت کرده و نظرشان را اعلام می‌کنند.</p>	<p>با دقت به فعل‌های همدیگر نگاه می‌کنند و با همفکری هم به جواب میرسند و یک نفر به نمایندگی پاسخ می‌دهد.</p> <p>الف) ع ر ف / غ ف ر / ص د ق ب) حروف اصلی گویند.</p> <p>ج) عرف / تعارف / يتعارف / تعارف «تعارف(غ)» غفر / استغفر / يستغفر / استغفر صدق / تصدق / يتصدق / تصدق</p> <p>د) ثلاثی مجرد ه) سوم شخص مفرد و) از آنجا که این فعل‌ها فقط سه حرف هستند و بقیه بیشتر از سه حرف هستند . ز) سرگروه‌ها به نمایندگی تشخیصشون را می‌گویند ... و نظر همدیگر را رد می‌کنند و بالاخره خودشان به این نتیجه می‌رسند که به سوم شخص مفرد که هیچ علامت مثنی و جمع اضافه نشده، نگاه کنند.</p>	<p>۱۵</p>	

۲	<p>فعل هایی که سوم شخص مفردشان ، فقط سه حرف اصلی تشکیل شدند ، ثلاثی مجرد گویند. (عرف - غفر - صدق)</p> <p>فعل هایی که سوم شخص مفردشان ، علاوه بر حروف اصلی، حرف و حروفی زائد دارند ، ثلاثی مزید گویند.(تعارف- إستغفرَ - تَصَدَّقَ)</p>	نتیجه		
۳	<p>کدام گروه مجرد ثلاثی است؟</p> <p>۱) غَفَرْتُ غَفَّرْتُمَا غَفَرَ غَفَرُوا (✓)</p> <p>۲) إِسْتَغْفَرَ إِسْتَغْفَرْتُمَا إِسْتَغْفَرَ إِسْتَغْفَرُوا</p> <p>ملاک تشخیص مجرد از مزید چیست؟ (سوم شخص مفرد)</p>	ارزشیابی تکوینی		
زمان	فعالیت فراگیران	روش تدریس	فعالیت معلم	فعالیت های ضمنی تدریس
۱۰	<p>الف) معنی فعل خود را از میان کارتها تشخیص داده و جدا می کند.</p> <p>ب) معانی جدیدی بدست آمده است.</p> <p>- با شور و هیجان بحث را دنبال می کند و واکنش نشان می دهد.</p> <p>ج) وزن ها را افراد گروه تشخیص می دهند.</p> <p>و یکی از دانش آموزان پای تابلو مینویسد یا کارت را می چسباند.</p> <p>معنا می کنند.</p> <p>فعل های ثلاثی مجرد وزن خاصی نداشتند ولی فعل های مزید ، وزن بخصوص دارند</p>	روش اکتشافی	<p>الف) معنی فعل هایی که در دست دارید را از میان کارت ها تشخیص دهید.</p> <p>ب) با اضافه شدن حروف زائد چه اتفاقی افتاده و چه تغییری در کلمه ایجاد شده است؟</p> <p>- برای اینکه راحت تر نوع فعل را تشخیص دهیم</p> <p>فراگیران عزیز به ترتیب ماضی و مضارع و امر و مصدر بنشینید.</p> <p>ج) حالا وزن کلمه ی خودتان را تشخیص دهید و کارت خود را به تخته بچسبانید.</p> <p>فعل ها را معنا کنید.</p> <p>حالا پای تخته چه می بینید؟</p> <p>آنها را به هشت دسته و باب تقسیم می کنیم.</p>	فعالیت ۲ فعالیت های امر و مصدر باب ها و معانی آن ها ماضی و مضارع و امر

	بحث را دنبال می کنند .	که با چهار باب آن آشنا شدیم. اگر می خواهید فعل ها را راحت تر و مطمئن تر معنا کنید ، این نکته را مد نظر داشته باشید.
۲	باب إستفعال (برای طلب و درخواست) اِسْتَعْفِرَ اللهُ لِدُنْيِكْ. از خدا بخاطر گناهت آمرزش بخواه. باب های تَفَعَّلَ ، اِفْتَعَلَ ، اِنْفَعَلَ (برای مطاوعه و اثر پذیری) غَلَقْتُ الْبَابَ فَانْغَلَقَ . در را بستم پس بسته شد.	نتیجه
۳	کتاب را باز کنید به اختبر نفسک در صفحه ی ۲۸ نگاه کنید و هر گروه ، یک ردیف از جدول را پاسخ دهد. هنگامی که دانش آموزان در حال پاسخگویی هستند، معلم در رفتارشان دقت می کند که گروه ها آیا کار را بین افراد گروه تقسیم می کنند یا فقط یک نفر پاسخ می دهد و علاقه مندی و عدم علاقه را تشخیص می دهد.	ارزشیابی تکوینی
۵	صفحه ی مورد نظر را مطالعه می کنند سپس در بحث شرکت کرده، با همفکری به سوال پاسخ می دهند.	بحث گروهی کتاب را باز کنید و صفحه ۳۰ را مطالعه کنید و به سوالات پاسخ دهید.(هر گروه دو جمله)
		فعالیت ۳ لازم و متعدی

زمان	فعالیت فراگیران	روش تدریس	فعالیت معلم	فعالیت های تکمیلی بعد تدریس
۵	با دقت و تمرکز به سوالات پاسخ می دهد و شور و شوق نشان میدهد.	نرم افزار	پای سیستم بروید و به سوالات پاسخ دهید. نمره هر کدام ثبت می شود. در صورت عدم امکانات، برگه ای بردارند و به سوالات ص ۳۴ کتاب پاسخ دهند.	ارزشیابی پایانی
۳	یکی از دانش آموزان به اختیار خودش پای تابلو آمده و درس را خلاصه وار بیان می کند. و دیگران نکات مهم را در کتاب خود	سخنرانی	نکات مهم درس را با استفاده از قلم رنگی (هایلایت) کنند. یا هر کس می خواهد بیاید و خلاصه درس را در چند جمله کوتاه	جمع بندی و نتیجه گیری

	هایلایت می کنند.	بگوید. _ اختیاری است برای اینکه نشانه ی علاقمندی یا عدم علاقه مشخص شود. _	
۵	ابراز رضایتمندی	<p>۱. حل داوطلبانه تمرینات درس به منظور آمادگی بهتر در جلسه آینده.</p> <p>۲. صرف فعل ماضی و امر باب تفعّل را نگاه کنید و فعل هایی که شبیه هم هستند را مشخص کنید و راهکاری بیابید تا بتوان ماضی و امر آن را تشخیص دهیم.</p> <p>۳. پاورپوینت، یافتن وبلاگ و نرم افزار مربوط به بحث مجرد ثلاثی و مزید ثلاثی</p> <p>نکات مثبت گروه ها رو گوشزد می کند.</p> <p>مبادی العربیه . سایت رشد. کانال احب العربیه</p>	<p>تعیین تکلیف و تشویق - ارائه منابع</p>
۲		<p>تهیه روزنامه دیواری ، وبلاگ نویسی ، نوشتن قصه ای کوتاه.</p> <p>یافتن کانال ها و وبلاگ های مفید، نرم افزار آموزشی، پاورپوینت، تصاویر آموزشی در ارتباط با درس سوم</p> <p>یافتن آیا می دانید؟ وابتسامات به زبان عربی در اینترنت</p>	<p>معرفی فعالیت های خلاقانه</p>